

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ακαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα 19 | 4 / 2017
Αριθμ. Πρωτ.: 525

Προς:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ασφαλιστική κάλυψη ζημιών από τον ΕΛΓΑ»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 6679/27-6-2017

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Γ. Αντωνιάδης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν από τις χαλαζοπτώσεις και τις βροχοπτώσεις που σημειώθηκαν στις 23 και 24 Μαΐου του 2017 σε διάφορες καλλιέργειες (σιτηρών, μήλων, αμπελιών, κερασών, πατάτας, αμυγδάλων κ.λπ.) στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Φλωρίνης, συμπεριλαμβανομένης και της περιοχής του Αμυνταίου, σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν από τις υπηρεσίες του Ε.Λ.Γ.Α. οι απαραίτητες επισημάνσεις, έγιναν αναγγελίες και υποβλήθηκαν δηλώσεις ζημιάς εκ μέρους των παραγωγών. Το έργο των εξατομικευμένων εκτιμήσεων έχει ήδη ξεκινήσει, πριν από τη λήξη της 15ήμερης υποβολής των δηλώσεων, για τις κερασοκαλλιέργειες και θα συνεχιστεί και για τις υπόλοιπες καλλιέργειες. Στη συνέχεια, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Επισημαίνεται ότι, οι αποζημιώσεις του Ε.Λ.Γ.Α. για τις ζημιές στη Φυτική Παραγωγή καθορίζονται με τις διατάξεις του Κανονισμού Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής και οι εκτιμήσεις διενεργούνται σύμφωνα με αυτόν και τους Κανόνες της Γεωπονικής Επιστήμης. Στους εκτιμητές δίνονται οδηγίες να είναι αντικειμενικοί και δίκαιοι και τα πορίσματα που διατυπώνουν να εκφράζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια την απώλεια εισοδήματος των παραγωγών.

Στο ποσοστό της ζημιάς συμπεριλαμβάνονται εκτός από την απώλεια της παραγωγής (ποσοτική ζημιά) και η ζημιά που προέρχεται από την ποιοτική υποβάθμισή της, η οποία προκαλείται από την επιδραση των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιογόνων αιτίων, εξαιτίας των οποίων προκαλείται μείωση του αντικειμενικώς προσδοκώμενου εισοδήματος του παραγωγού, καθώς και η υπολειμματική αξία.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι βασική επιδίωξη του Ε.Λ.Γ.Α. είναι η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αξιοπιστία των εκτιμήσεων, σε συνδυασμό με την ταχύτητα διενέργειάς τους, σε επίκαιρο για κάθε καλλιέργεια χρόνο από έμπειρο γεωτεχνικό προσωπικό, καθώς και η ελαχιστοποίηση των λαθών, η διόρθωση των οποίων, άλλωστε, προβλέπεται μέσω της διαδικασίας της επανεκτίμησης.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Οργανισμός για την έγκαιρη εκτίμηση των ζημιών, πέραν του μόνιμου γεωτεχνικού προσωπικού που απασχολεί, προβαίνει μέσω της διαδικασίας του ΑΣΕΠ σε προσλήψεις εποχικού γεωτεχνικού προσωπικού για τη συνδρομή του στη διαδικασία των εκτιμήσεων. Συγκεκριμένα, την παρούσα χρονική περίοδο, τα περιφερειακά Υποκαταστήματα του ΕΛ.ΓΑ. ανά την Επικράτεια έχουν στελεχωθεί με επιπλέον 200 γεωτεχνικούς για τη γρήγορη ολοκλήρωση των εκτιμήσεων.

Κατόπιν των ανωτέρω, είναι φανερό ότι δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας εκ μέρους των παραγωγών, καθώς στη διατύπωση του πορίσματος και, κατά συνέπεια, και στο ποσό της καταβαλλόμενης αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη όλοι οι παράγοντες, που επιδρούν στη διαμόρφωση της τελικής ζημιάς. Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. για τη διατύπωση του πορίσματος λαμβάνει υπόψη του όλα τα στοιχεία για τη διαμόρφωση του ποσοστού ζημιάς, τα οποία τα συγκεντρώνει μέσω των επισημάνσεων - προεκτιμήσεων, της εξατομικευμένης εκτίμησης, από τους μάρτυρες που αφήνονται στα αγροτεμάχια κ.λπ.

Ειδικότερα, για τις ζημιές στις καλλιέργειες, που προξενήθηκαν το 2016 στην ευρύτερη περιοχή της Φλώρινας, συμπεριλαμβανομένων και των ζημιών από τους παγετούς της 28^{ης} Μαρτίου και της 27^{ης} Απριλίου του 2016, το έργο των εκτιμήσεων έχει ολοκληρωθεί, κοινοποιήθηκαν τα πορίσματα και καταβλήθηκαν αποζημιώσεις στους δικαιούχους παραγωγούς ύψους 750.000 ευρώ. Σύμφωνα με τον Κανονισμό του ΕΛ.Γ.Α. διενεργήθηκαν εξατομικευμένες και συνολικές εκτιμήσεις.

Αναλυτικότερα, επισημαίνεται ότι για τις προαναφερθείσες ζημιές διενεργήθηκαν από τους γεωτεχνικούς του ΕΛ.Γ.Α οι απαραίτητες επισημάνσεις και στη συνέχεια έγιναν οι εξατομικευμένες εκτιμήσεις για τα μήλα και τα ροδάκινα τον Ιούλιο του 2016 (ήτοι μετά από τρεις μήνες και έχοντας υπόψη την προεκτίμηση), οι οποίες ολοκληρώθηκαν σύντομα. Οι δε συνολικές εκτιμήσεις, κυρίως στις κερασοκαλλιέργειες, έγιναν αργότερα εξαιτίας του όγκου δουλειάς που είχε προκύψει στο Υποκατάστημα Κοζάνης, αλλά και της διαδικασίας των συνολικών εκτιμήσεων, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό του ΕΛ.Γ.Α. Το έργο αυτών των εκτιμήσεων ολοκληρώθηκε σύντομα, λαμβάνοντας υπόψη στο τελικό πόρισμα ζημιάς όλα τα στοιχεία που επηρέασαν την ηττημένη παραγωγή των καλλιεργειών από τον παγετό.

Πρέπει να τονιστεί ότι στις επισημάνσεις, που διενεργήθηκαν από τα κλιμάκια των γεωτεχνικών, διαπιστώθηκαν για τις πρώιμες ποικιλίες των δενδρώδων καλλιεργειών ζημιές οι οποίες καλύπτονται ασφαλιστικά από τον Κανονισμό του ΕΛ.Γ.Α.. Η εν λόγω διαπίστωση έγινε γνωστή στους παραγωγούς από το Υποκατάστημα Κοζάνης, προκειμένου να υποβάλουν δηλώσεις μόνο για όσες ζημιές βρίσκονταν σε στάδιο καλυπτόμενο από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α.. Ειδικότερα, στον ανωτέρω Κανονισμό αναφέρεται ότι δεν καλύπτονται ασφαλιστικά οι ζημιές, που προξενούνται από παγέτο στα καρποφόρα δένδρα, πριν από το στάδιο της έναρξης της άνθισης (άνοιγμα πετάλων).

Οι πρώιμες ποικιλίες της ανωτέρω περιοχής ήταν στο στάδιο της άνθισης, οπότε και οι ζημιές σε αυτές καλύπτονταν ασφαλιστικά από τον Κανονισμό. Το Υποκατάστημα ενημέρωσε τους παραγωγούς να υποβάλουν δηλώσεις και για αυτές. Επιπλέον, σημειώνεται ότι στις δενδρώδεις καλλιέργειες υπήρχε κατά την περσινή περίοδο ακαρπία, η οποία και δεν καλύπτεται ως γνωστόν από τον ανωτέρω Κανονισμό του ΕΛ.Γ.Α. Και για αυτό στα πορίσματα που κοινοποιήθηκαν για τον παγέτο, τα ποσοστά ζημιάς (και κατά επέκταση της καταβαλλόμενης αποζημίωσης) αναφέρονται μόνο για τον παγέτο και όχι και για την ακαρπία η οποία και δεν αποζημιώνεται όπως προαναφέρθηκε. Επομένως, ο ΕΛ.Γ.Α. διενεργεί και τηρεί τα οριζόμενα από την κείμενη νομοθεσία, έχοντας ως γνώμονα τη δίκαιη και έγκαιρη αποζημίωση των παραγωγών.

Ειδικότερα, τα άρθρα 2 (αφορά στους ασφαλιστικά κινδύνους), 4 (αφορά στις ζημιές που καλύπτονται), 6 (αφορά στους περιορισμούς και όρους της ασφαλιστικής κάλυψης), 15 (αφορά στη δήλωση ζημιάς), 17 (αφορά στην εκτίμηση) και 19 (αφορά στην επανεκτίμηση) του Κανονισμού Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. τηρούνται και εφαρμόζονται από τις γεωτεχνικές υπηρεσίες και επιπλέον με την εμπειρία του Οργανισμού στην ασφαλιστική εκτιμητική διαδικασία καταβάλλονται οι σχετικές αποζημιώσεις στους πληγέντες παραγωγούς, διατυπώνοντας όσο το δυνατόν ακριβέστερα στα πορίσματα το ύψος της ζημιάς.

Η ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής και μέσα σε αυτή του ζωικού κεφαλαίου, αποτελεί ένα από τα αποτελεσματικότερα μέτρα αντιμετώπισης και διαχείρισης των κινδύνων και των κρίσεων που είναι σύμφυτοι στον αγροτικό τομέα. Η ασφάλιση συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στη σταθερότητα, στον προγραμματισμό της αγροτικής εκμετάλλευσης, καθώς και στην οικονομική επιβίωσή της, αφού δίνει τη δυνατότητα στον αγρότη και τον κτηνοτρόφο, σε περίπτωση καταστροφής της σοδειάς του ή του ζωικού κεφαλαίου του, να έχει ένα εγγυημένο σταθερό εισόδημα.

Ειδικότερα, στους ισχύοντες Κανονισμούς του ΕΛ.Γ.Α. (Φυτικής παραγωγής και Ζωικού κεφαλαίου), καλύπτονται οι ζημιές στις καλλιέργειες ή στο ζωικό κεφάλαιο, που προξενούνται από φυσικούς κινδύνους (όπως χαλάζι, βροχοπτώσεις, παγετοί κ.λπ.), καθώς και από ασθένειες στο ζωικό κεφάλαιο. Ο παραγωγός με την υποβολή της Δήλωσης Καλλιέργειας /Εκτροφής (ΔΚΕ) και της κατάθεσης του συγκεκριμένου ασφαλίστρου που απορρέει από τη ΔΚΕ προς τον ΕΛ.Γ.Α., ασφαλίζει τις καλλιέργειές του για τυχόν ζημιές που προξενούνται σε αυτές, από τους ανωτέρω κινδύνους.

Ο δε τρόπος υπολογισμού της υποχρεωτικής ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς για τη φυτική παραγωγή είναι η ασφαλιζόμενη αξία της παραγωγής επί των συντελεστή εισφοράς, ο οποίος παραμένει ίδιος από το 2011 (έτος εφαρμογής του ν. 3877/2010) και αυτό προκειμένου να παταχθεί η εισφοροαποφυγή και εισφοροδιαφυγή, που επικρατούσε παλιά, ενώ καταργούνται οι σχεδόν επήσεις κατ' εξαίρεση αποζημιώσεις, που στην ουσία αποτελούσαν επιδοτήσεις και αλλοιώναν τον ασφαλιστικό χαρακτήρα του ΕΛ.Γ.Α., γεγονός που ανάγκασε τον ΕΛ.Γ.Α. να λαμβάνει δάνεια για να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του και τελικά επιβάρυνε τον κρατικό προϋπολογισμό και κατά επέκταση τους Έλληνες φορολογούμενους.

Πρακτικά τα έσοδα του ΕΛ.Γ.Α. αποτελούνται από τις ασφαλιστικές εισφορές των αγροτών και στην ουσία τα έσοδα αυτά ξαναγυρίζουν πίσω στους αγρότες μέσω των αποζημιώσεων, που τους καταβάλλονται για τις ζημιές στις καλλιέργειές τους εξαιτίας των καιρικών κινδύνων και σε καμία περίπτωση ο Οργανισμός, όπως προαναφέρθηκε, δεν απαιτεί την καταβολή υπέρογκων ασφαλιστικών εισφορών, όταν μάλιστα ο συντελεστής εισφοράς παραμένει αμετάβλητος από το 2011 στο 4%.

Συγκεκριμένα, κάθε χρόνο ο ΕΛ.Γ.Α. καταβάλλει αποζημιώσεις που ξεπερνούν τα 120 εκατ. € στους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς, η δε σοβαρότητα του Οργανισμού, το κοινωνικό πρόσωπο που το διακρίνει, η συνεχής στελέχωσή του, η προσθήκη καινούργιων εργαλείων από το ΠΑΑ 2014 -2020 (ενδεικτικά αναφέρεται το Μέτρο 5 με τα Υπομέτρα 5.1 «Επενδύσεις σε προληπτικά μέτρα, που σκοπεύουν στη μείωση των δυσμενών επιπτώσεων πιθανών φυσικών φαινομένων, δυσμενών καιρικών συνθηκών και καταστροφικών συμβάντων» και 5.2 «Επενδύσεις αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται στη γεωργική παραγωγή και στο γεωργικό, ζωικό κεφάλαιο από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα», η αναβάθμιση των ηλεκτρονικών του υπηρεσιών και γενικά η πορεία του αποτελούν την καλύτερη εγγύηση που χρειάζεται ο Έλληνας αγρότης για την παραγωγική του δραστηριότητα.

Η Ενιαία Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) υποβάλλεται υποχρεωτικά από όλους όσοι ασκούν αγροτική δραστηριότητα, μαζί με την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ) για το καθεστώς της ΕΑΕ και τα λοιπά καθεστώτα στήριξης στο πλαίσιο των Κανονισμών (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013, 1306/2013, 1307/2013, 1308/2013 και 1310/2013, η οποία παραλαμβάνεται από τους αρμόδιους για την εκτέλεση του έργου αυτού φορείς που καθορίζονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Μεταβολές στα στοιχεία της Ενιαίας ΔΚ/Ε που υποβλήθηκε εμπρόθεσμα και επηρεάζουν το ύψος της εισφοράς υπέρ ΕΛ.Γ.Α. ή τον τρόπο καταβολής της, μπορεί να πραγματοποιούνται από τον φορέα παραλαβής της αρχικής δήλωσης, μέχρι και την 30^η Ιουνίου ετήσια.

Μετά την προθεορία της 30^{ης} Ιουνίου, οποιαδήποτε μεταβολή, γίνεται με την υποβολή έγγραφου αιτήματος από τον υπόχρεο στο Υποκατάστημα του ΕΛ.Γ.Α., στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου ανήκει η εκμετάλλευση, για την οποία ζητείται η τροποποίηση.

Αν η Ενιαία ΔΚ/Ε τροποποιηθεί/συμπληρωθεί μετά την παρέλευση της προθεσμίας της 30^{ης} Ιουνίου, η ασφαλιστική κάλυψη των σχετικών καλλιεργειών αρχίζει μετά την παρέλευση 15 ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

Η Ενιαία ΔΚ/Ε επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης και υποβάλλεται από τον ίδιο τον παραγωγό ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του, στον αρμόδιο φορέα υλοποίησης.

Εκ των ανωτέρω, γίνεται κατανοητό ότι ο ΕΛ.Γ.Α. δεν είναι αρμόδιος για τη συμπλήρωση της Αίτησης Ενιαίας Ενίσχυσης – Δήλωσης Καλλιέργειας / Εκτροφής, ούτε υπεύθυνος για την ορθότητά της και οι Δηλώσεις υποβάλλονται με την αποκλειστική ευθύνη του παραγωγού.

Ο ΕΛ.Γ.Α. παραλαμβάνει το τελικό ηλεκτρονικό αρχείο της Ενιαίας Δήλωσης Καλλιέργειας / Εκτροφής κάθε έτους από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, ως αρμόδιο φορέα (συνήθως εντός του Οκτωβρίου έκαστου έτους), οπότε το μεγαλύτερο μέρος των ζημιών έχει ήδη συμβεί.

Στην περίπτωση που υποβάλλεται προς τον ΕΛ.Γ.Α. αίτημα για αλλαγή παραγωγικότητας μίας καλλιέργειας από νεαρή σε παραγωγική, μετά την παραλαβή του αρχείου της ΔΚ/Ε και μεταγενέστερα της υποβολής δήλωσης ζημιάς, η ασφαλιστική κάλυψη των καλλιεργειών, ως παραγωγική, ξεκινά 15 ημέρες μετά την ημερομηνία υποβολής του Αιτήματος (βάσει Α.Π.). Συνεπώς ο παραγωγός δεν δικαιούται αποζημίωση της προγενέστερης ζημιάς.

Τέλος, επισημαίνεται ότι οι παραγωγοί πρέπει να είναι πολύ προσεκτικοί κατά την υποβολή της Ενιαίας Δήλωσης Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε), έτσι ώστε να δηλώνονται επακριβώς το είδος, τα στρέμματα, η κατηγορία και η ασφαλιζόμενη αξία των εκμεταλλεύσεων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΠΡΑΦΟ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Γ. Αντωνιάδη